

Gemeente
Drechterland

KADERNOTA 2016-2020

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Resultaat Kadernota 2016-2020	6
1.3 Ambities en ontwikkelingen	7
2. Beslispunten	8
3. Uitgangspunten begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020	9
4. Beleidsontwikkelingen	11
4.1 Algemeen	11
4.2 Beleidsontwikkelingen	11
5. Autonome ontwikkelingen	14
5.1 Algemeen	14
5.2 Mutaties autonome ontwikkelingen	14
6. Nieuw beleid	19
6.1 Algemeen	19
6.2 Nieuw beleid - doorgevoerd	19
6.3 Nieuw beleid - niet doorgevoerd	22
7. Subsidieplafond 2016/2017	23
8. Reserves en voorzieningen	24

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Bij deze ontvangt u de Kadernota 2016-2020. De Kadernota is de opvolger van de Perspectievennota en maakt onderdeel uit van het harmonisatieproces van de planning en controlcyclus van de SED gemeenten. Daarbij is rekening gehouden met de wens van de raad omtrent de leesbaarheid van de financiële rapportages.

De Kadernota is grofweg in vieren te verdelen. Het bevat de uitgangpunten voor het opstellen van de begroting 2017 en het bijbehorende meerjarenperspectief, de relevante beleidsontwikkelingen, de bijstelling van de begroting 2016 en de bijstelling van het meerjarenperspectief 2017-2020. Voor wat betreft de bijstellingen is daarbij een onderscheid gemaakt in bijstellingen als gevolg van autonome ontwikkelingen die niet direct te beïnvloeden zijn en bijstellingen die het gevolg zijn van nieuw beleid. In de opzet van dit document ziet u dit onderscheid ook duidelijk terugkomen.

Financiële ontwikkelingen

De begroting 2016 en het meerjarenperspectief 2017-2019 lieten bij de vaststelling positieve begrotingsresultaten zien. Begrotingsresultaten die met de vaststelling van de najaarsnota 2015 nog eens extra naar boven konden worden bijgesteld. Begrotingsresultaten die voornamelijk het resultaat zijn van een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds. Een positieve ontwikkeling die voornamelijk is ingegeven vanuit de herijking van een aantal clusters van dit gemeentefonds (2^e fase groot onderhoud) met als doel dat de gemeenten een uitkering ontvangen die bij hun taken past. Naar verwachting wordt bij de meicirculaire 2016 het sluitstuk van deze herijking bekend gemaakt.

In deze kadernota vindt er een forse bijstelling plaats van de eerder gepresenteerde positieve begrotingsresultaten. Dit is voornamelijk het gevolg van de hogere bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen, waaronder ook de SED organisatie en de gevolgen van de Notitie grondexploitaties 2016 van de Commissie BBV waarvan wij de uitkomsten verplicht moeten doorvoeren.

Meicirculaire

De meicirculaire van het gemeentefonds verwachten wij eind mei. Dat is dus na verzending van deze stukken. Bij de meicirculaire zal naar verwachting meer duidelijkheid komen over de ontwikkeling van het cluster Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV) in 2017 als gevolg van de uitkomsten van de 2^e fase groot onderhoud gemeentefonds. Vorig jaar heeft in het kader van de 2^e fase groot onderhoud een herijking plaatsgevonden van 3 clusters, waaronder van VHROSV. Gemeenten met een groot buitengebied zouden op dat subcluster er flink op vooruitgaan. Op advies van de Raad van de Financiële Verhoudingen (RFV) en de VNG werd een verdiepend onderzoek ingesteld waarbij intussen 1/3^e van de resultaten werden doorgevoerd in de meicirculaire 2015. Intussen zijn de resultaten van het verdiepend onderzoek bekend en die houden een bevestiging in van het eerdere onderzoek. Dat zou kunnen betekenen dat alsnog het resterende 2/3^e gedeelte van de eerdere resultaten wordt doorgevoerd in de komende meicirculaire 2016. Het VNG-bestuur buigt zich er 19 mei 2016 over, waarna het definitieve advies aan de fondsbeheerders wordt gegeven. Uiteindelijk zullen de beheerders van het gemeentefonds een besluit nemen. Wij gaan ervan uit dat dit bekend wordt gemaakt in de komende meicirculaire. Dit kan mogelijk inhouden dat de algemene uitkering met plus minus € 250.000 naar boven kan worden bijgesteld. Vanwege de onzekerheid is deze bijstelling nog niet verwerkt.

Zodra de meicirculaire bekend is, melden wij u de resultaten zoals u gewend bent tijdens de behandeling van de Kadernota in de BRTG dan wel tijdens de raadsvergadering.

1.2 Resultaat Kadernota 2016-2020

Het meerjarenperspectief is, nadat de begroting 2016 is vastgesteld, bijgewerkt aan de hand van besluiten die daarna door uw raad zijn genomen. Het geactualiseerde begrotingsresultaat 2016 - 2020 ziet er als volgt uit:

Mutaties ten laste van begrotingsresultaat tot en met april 2016

	2016	2017	2018	2019	2020
Begrotingsresultaat primitieve begroting 2016	622.000	205.000	369.000	463.000	332.000
- raad juni 2015: Amendement Vitale dorpen	15.000	10.000			
- raad december 2015: Najaarsnota 2015	70.000	66.000	220.000	322.000	322.000
- raad februari 2016: LED-verlichting De Hout	-49.000				
- raad februari 2016: Vitale dorpen	-60.000				
- raad februari 2016: Monument Oosterleek verplaatsing handbalveld De Valken	-50.000				
- raad februari 2016: Valken		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
- raad april 2016: Aanleg glasvezelnetwerk	-26.000				
Saldo begrotingsresultaat 2016	522.000	275.000	583.000	779.000	648.000
	voordelig	voordelig	voordelig	voordelig	voordelig

Financiële consequenties mutaties Kadernota

Onderstaande tabel presenteert het begrotingsresultaat 2016 en verder na verwerking van de autonome ontwikkelingen en doorgerekende mutaties nieuw beleid. Zie voor een uitgebreidere toelichting Hoofdstuk 5 Autonome ontwikkelingen en Hoofdstuk 6 Nieuw beleid.

Begrotingsresultaat na verwerking mutaties

	2016	2017	2018	2019	2020
Begrotingsresultaat bijgestelde begroting 2016	522.000	275.000	583.000	779.000	648.000
Mutaties autonome ontwikkelingen	-452.000	-850.000	-531.000	-570.000	-184.000
Mutaties nieuw beleid - doorgerekend	-5.000	-91.000	-91.000	-121.000	-121.000
Begrotingsresultaat	65.000	-666.000	-39.000	88.000	343.000
	voordelig	nadelig	nadelig	voordelig	voordelig

Bovenstaand overzicht laat zien dat de jaren 2017 en 2018 niet sluiten en er sprake is van een tekort van € 666.000 respectievelijk € 39.000. Het college geeft zichzelf de opdracht een sluitende begroting in oktober aan te bieden.

Materieel sluitende meerjaren begroting 2017 - 2020

Er moet sprake zijn van een materieel sluitende begroting. Hiervan is sprake als de structurele lasten tenminste gedekt worden door structurele baten. Een materieel sluitende begroting is één van de uitgangspunten om onder repressief toezicht te vallen. Repressief betekent dat een gemeente zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie de begroting en begrotingswijzigingen kan uitvoeren.

	2017	2018	2019	2020
Resultaat	-666.000 nadeel	-39.000 nadeel	88.000 voordeel	343.000 voordeel
Incidentele lasten	3.068.000	2.788.000	2.230.000	2.126.000
Incidentele baten	2.528.000	2.631.000	2.140.000	2.096.000
Resultaat materieel	-126.000 nadeel	118.000 voordeel	178.000 voordeel	373.000 voordeel

Bovenstaande tabel laat zien dat de structurele lasten niet volledig gedekt worden door de structurele baten. Er is momenteel dan ook geen sprake van een materieel sluitende begroting 2017. Het college geeft ook hier zichzelf de opdracht om te komen tot een materieel sluitende begroting 2017.

1.3 Ambities en ontwikkelingen

In deze kadernota hebben wij slechts in beperkte mate rekening gehouden met de invoering van nieuw beleid in 2017. Toch betekent dat niet dat 2017 een 'beleidsarm' jaar zal worden. Diverse nieuwe ontwikkelingen zullen ter hand worden genomen. Zo noemen we onder meer de voorbereidingen op de invoering van de nieuwe Omgevingswet die binnenkort van start gaan en de concrete uitwerking van de nota 'Toerisme en Recreatie'. Hierover zullen in 2017 diverse voorstellen aan u worden voorgelegd.

Voor onze verdere ambities verwijzen wij u ook naar het collegeprogramma 2014 - 2018: "Daadkrachtig Vooruit met een veranderende samenleving". Nu inmiddels de helft van deze collegeperiode is verstreken, is het goed om een 'tussenstand' van de uitvoering van het collegeprogramma op te maken. In het najaar 2016 kunt u hierover een korte notitie van ons tegemoet zien.

Het is u bekend dat de belangrijkste ambities van het collegeprogramma burgerparticipatie en kernenbeleid zijn. Wij beschouwen ze als rode draden van ons meerjarenbeleid. Beide rode draden hebben wij inmiddels samengebracht en vormgegeven in het project Vitale Dorpen dat medio 2015 van start is gegaan. Als pilot is gestart met de samenstelling van de dorpsplannen van Westwoud en Oosterblokker. Eind 2016 zullen er voor alle acht dorpen van onze gemeente dorpsplannen liggen. Dat zijn dorpsplannen met daarin zeer uiteenlopende ambities en allianties, die overigens niet allemaal persé op het bordje van de gemeente liggen. Wij constateren in Oosterblokker en Westwoud als direct gevolg van het project Vitale Dorpen dat dorpsbewoners zelf de handschoenen oppakken en aan de slag willen gaan in hun eigen omgeving. En juist dat enthousiasme en die saamhorigheid maakt dat onze dorpen vitaal zijn en blijven. Wij zijn enthousiast over het proces in het algemeen en de eerste resultaten in het bijzonder en zijn erg benieuwd naar de uiteindelijke dorpsplannen van de overige kernen.

Overigens hebben wij er voor gekozen om voor de verdere uitwerking van de allianties in 2017 en volgende jaren op dit moment geen financiële claims in de Kadernota op te nemen. Ieder bedrag dat wordt genoemd, is op dit moment immers niet onderbouwd en daardoor een slag in de lucht. Dit houdt wel in dat als de raad aan zet is (dus wanneer alle dorpsplannen gereed zijn) er ook een integrale afweging moet worden gemaakt van de zaken die 'op het bordje' van de gemeente liggen. Wij kijken er nu al naar uit om dit proces om te komen tot een integrale afweging samen met u te ontwikkelen en te doorlopen.

2. Beslispunten

Samenvattend stellen wij u voor:

1. In te stemmen met de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2017-2020;
2. In te stemmen met de voorgestelde autonome mutaties die leiden tot aanpassing van de begroting 2016 en de meerjarenraming;
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties nieuw beleid die leiden tot aanpassing van de begroting 2016 en de meerjarenraming;
4. Kennis te nemen van het voorlopige positieve begrotingsresultaat 2016 van € 65.000;
5. In te stemmen met de voorgestelde wijzigingen die leiden tot aanpassingen in de reserves en de voorzieningen;
6. In te stemmen met de bijstellingen van het subsidieplafond van de werksoort;
 - WMO subsidies; € -38.000
 - Vormings- en ontwikkelingswerk (Bibliotheek) € -6.000
7. De punten 2 tot en met 5 via een begrotingswijziging te verwerken.

Hoogkarspel, 10 mei 2016

Burgemeester en wethouders van Drechterland,

M. Pijl , burgemeester
A. Idema , secretaris

3. Uitgangspunten begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2017-2020

Algemeen

Algemene prijsinflatie	0 %
Aantal inwoners 1 januari 2017	19.400
Aantal woonruimten 1 januari 2017	8.211

Rente

Rente op nieuwe investeringen	2,5 %
Rente op bestaande investeringen	rente omslagpercentage

Tarieven en heffingen

Secretarieleges	+ 0,9 %
Onroerendezaakbelastingen:	+ 0,9 %
Rioolheffing	+ 1,75% conform herberekening GRP (incl. BTW)
Afvalstoffenheffing	kostendekkende tarieven (inclusief BTW)
Lijkbezorgingsrechten	+ 0,9 %
Toeristenbelasting	+ 0,9 %
Marktgeden	+ 0,9 %
Forensenbelasting	+ 0,9 %

Overige

Algemene uitkering gemeentefonds	Meicirculaire van enig jaar
Raming onvoorziene uitgaven	€ 2,50 per inwoner
Gemeenschappelijke regelingen	Indexering van de lonen + 2,2 %
	Indexering van de prijzen + 1,3 %
Subsidies	Indexering van de lonen + 0,4 %
	Indexering van de prijzen + 0,9 %

Toelichting uitgangspunten

Algemeen

- Voor de prijsgevoelige exploitatiebestanddelen wordt normaal gesproken rekening gehouden met een inflatiepercentage dat gebaseerd is op de laatste CPB (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product maart 2016 - uitgangsjaar 2017) verwachting. Voor 2017 zou deze uitkomen op 0,9 %. Er is besloten de prijsinflatie niet door te voeren.
- Het aantal inwoners per 1-1-2016 is vastgesteld op 19.400. Van dit aantal wordt uitgegaan bij de samenstelling van de begroting 2017. Dit conform de bestaande gedragslijn.
- Voor het aantal woonruimten wordt aansluiting gezocht bij het aantal woningen zoals dat bekend is bij het CBS (uitgangsjaar 2016).

Tarieven en heffingen

- Voor de tarieven is in het algemeen rekening gehouden met een inflatie van 0,9 %.
- Voor de onroerendezaakbelastingen wordt vooralsnog het uitgangspunt gehanteerd dat de tarieven, anders dan door de stijging welke voortkomt uit de totale waardeontwikkeling van het onroerend goed binnen de gemeente en na toepassing van de indexering van 0,9 %, niet verder zullen stijgen.
- Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt kostendekkende tarieven (inclusief BTW). Zodra de nieuwe kosten bekend zijn die Holland Collect in 2017 bij de gemeenten in rekening gaat brengen wordt aan de gemeenteraad een voorstel gedaan met betrekking tot de tarieven voor 2017.

Overige

- De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2017 wordt gebaseerd op de inhoud van de meicirculaire 2016. In de Algemene Uitkering worden loon- en prijsontwikkelingen verwerkt op basis van de landelijke cijfers. In de meerjarenraming van de Algemene Uitkering voor de jaren 2017 t/m 2020 wordt uitgegaan van het systeem van lopende prijzen. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met de compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de jaren 2017 t/m 2020 (*prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product (BBP)*).
- Evenals voorgaande jaren wordt voor de post “onvoorziene uitgaven” een bedrag van € 2,50 per inwoner opgenomen.
- Voor gemeenschappelijke regelingen wordt aansluiting gezocht bij de bestaande afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot loon- en prijsindexering. In Noord-Holland Noord is daartoe een gezamenlijke richtlijn opgesteld door de Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen. Deze richtlijn is in de raad van maart 2012 vastgesteld.

Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de CAO gemeenten (CAR-UWO). Zolang er geen CAO ontwikkeling bekend is, wordt uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (CPB). Voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (CPB). Beide gebaseerd op de korte termijnramingen van het CPB van december 2015 (uitgangsjaar 2016). Volgens deze ramingen bedragen deze 2,2 % voor loonontwikkeling en 1,3 % voor prijsontwikkeling. De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdrage. Van belang daarbij is de verhouding tussen loon- en prijsgevoelige componenten. Ter illustratie: bij een verhouding van 70/30 tussen loon- en prijsgevoelige elementen stijgt de gemeentelijke bijdrage met 1,93 % ten opzichte van 2014 ($70 \% \times 2,2 \% + 30 \% \times 1,3 \%$).

- Voor de subsidies (waarderingssubsidies niet inbegrepen) wordt voor de loonontwikkeling uitgegaan van de CAO gemeenten (CAR-UWO). In 2016 is er een nieuwe CAO (1 januari 2015 – 1 mei 2017). Op grond van de nieuwe CAO stijgen de lonen op 1 januari 2017 met 0,4 %. Hoe een eventuele loonstijging over de rest van het jaar zal zijn, is nu nog niet bekend.

Voor de prijsontwikkeling wordt uitgegaan van de laatste CPB verwachting Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product (maart 2016 - uitgangsjaar 2017).

Noot:

De loon- en prijsontwikkelingen worden iedere 3 maanden door het CPB berekend en bekend gemaakt. Voor de gemeenschappelijke regelingen worden de indexcijfers die het CPB in december bekend maakt als uitgangspunt genomen (uitgangsjaar 2016). Dit omdat de gemeenschappelijke regelingen hun begrotingen al in april aan de gemeenten moeten aanbieden. Voor de eigen gemeentelijke begroting worden de indexcijfers die het CPB in maart bekend maakt als uitgangspunt genomen (uitgangsjaar 2017). Dit verklaart de verschillen die kunnen ontstaan tussen beide indexen.

4. Beleidsontwikkelingen

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt u geïnformeerd over ontwikkelingen die momenteel aan de orde zijn op bepaalde beleidsvelden. De ontwikkelingen worden per programma weergegeven.

4.2 Beleidsontwikkelingen

Programma 1 Bestuur, organisatie en publieke dienstverlening

Prestatie indicatoren

In de Begroting 2016 is abusievelijk opgenomen dat 60% van het aantal formulieren digitaal beschikbaar komt. Deze streefwaarde is niet realistisch. Daarom wordt voorgesteld om deze tekst te herzien. Er wordt gestart met het aanbieden van 10 producten via een digitaal formulier op de website. We streven ernaar om dit aantal eind 2016 te laten groeien naar 20 producten.

Programma 3 Openbare ruimte en verkeer

Beheerplannen

Momenteel wordt druk gewerkt aan de totstandkoming van de diverse beheerplannen. De financiële consequenties die met deze beheerplannen samenhangen zijn op dit moment nog niet bekend.

Programma 4 Ruimtelijke- en economische ontwikkeling

Strategisch beheer vastgoed

In januari 2016 heeft het college ingestemd met het Plan van aanpak inzake de beoordeling van vastgoed en strategische gronden om te komen tot een strategisch beheerplan. Het Plan voorziet in vier fases:

1. Onderverdeling van vastgoed in zeven categorieën;
2. Globale beschrijving van de huidige status + pre-advies;
3. Collegebesluit inzake het pre-advies;
4. Verdere beoordeling van het nader te beoordelen vastgoed/gronden.

De uitkomsten van de Vitale Dorpen bijeenkomsten zullen input geven voor dit strategisch beheerplan. In dit plan zullen strategieën opgenomen worden voor continuering, herbestemming en/of afstoten van ons vastgoed. Inventarisatie wordt vooralsnog binnen de aangeboden planning in eigen beheer gedaan. Hiervoor is geen extra budget vereist.

Centrumplan Hem-Venhuizen

In 2015 is gestart met de voorbereidingen voor het herbestemmen van het voormalig gemeentehuis in Hem-Venhuizen en het jeugdgebouw 't Skitteljacht. Er zijn schetsen en berekeningen opgesteld om te bezien welk alternatief het beste bij de omgeving past en daarnaast voor de gemeente een positieve opbrengst genereert. In de loop van de tijd is het project echter opgegaan in het project Vitale Dorpen. Het vooraf vragen van de inwoners van Hem-Venhuizen over hun visie op de toekomst van hun dorp, in samenhang met het afstoten van gemeentelijk vastgoed, geeft meer draagvlak dan het rechtstreeks afstoten van deze gebouwen. Wij verwachten uw raad in het najaar concrete voorstellen te kunnen presenteren.

Programma 6 Sociaal Domein

Integratie-uitkering Sociaal Domein

In 2015 is een incidenteel positief resultaat gerealiseerd binnen het Sociaal Domein. Het is nog veel te vroeg om aan te kunnen geven of de budgetten ook voor de toekomst dekkend zullen blijven. Een oorzaak hiervan is dat uit ervaring blijkt dat het jaar na het invoeren van een decentralisatie het aantal cliënten toeneemt omdat men dan beter weet waar ze moeten zijn met hun hulpvraag. Daarnaast zullen de gemeenten worden geconfronteerd met een verplichte verhoging van de tarieven voor huishoudelijk hulp (zoals die nu worden voorbereid door het ministerie) als gevolg van het omvallen van de thuiszorg organisatie TSN.

Ook is de verwachting dat door de vergrijzing de omvang van de ondersteuning alleen maar zal toenemen. In 2016 zullen alle in het kader van zorg continuïteit overgenomen cliënten opnieuw moeten worden geïndiceerd waarbij de verwachting is dat dit niet zal leiden tot een besparing maar eerder tot extra benodigde financiële middelen. De in dit document genoemde (beleids) ontwikkelingen op het gebied van het Sociaal Domein zullen ook leiden tot hogere uitgaven die

moeten worden gedekt uit de integratie-uitkering Sociaal Domein. Ook de hogere uitvoeringskosten (benodigde extra structurele formatie van vier consultants en een business controller die niet waren meegenomen in de oprichting van de SED) zullen moeten worden gedekt uit de integratie-uitkering Sociaal Domein. Verder zal de gemeente verdere intensiveringen van de preventieve maatregelen, zodat er minder snel zwaardere zorg nodig is, moeten dekken uit de integratie-uitkering Sociaal Domein. Er zullen naast de nu al opgenomen afbouw van het re-integratie budget, nog mogelijke andere toekomstige budgettaire aanpassingen komen bij de integratie-uitkering Sociaal Domein. Ondanks bovenstaande blijft het uitgangspunt dat de uitgaven van het Sociaal Domein moeten worden gedekt door de integratie-uitkering Sociaal Domein.

Herindicaties

Voor 2016 zijn alle indicaties die van rechtswege aflopen op 1 januari 2016 verlengd tot uiterlijk 31 december 2016. De herindicaties worden uitgevoerd door een extern bureau. Vanuit de herindicaties zullen cliënten zowel hoger als lager worden geïndiceerd dan de huidige indicatie.

Dagbesteding voor mensen met zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt

Deze groep is overgeheveld naar Werksaam, het zogeheten granieten bestand. Daarnaast is er een groep mensen vanuit het UWV met een Wajong uitkering / WIA uitkering die richting dagbesteding moet worden geleid. Zowel Werksaam als UWV geeft aan geen mogelijkheden te hebben voor deze groep mensen en de verschuiving lijkt plaats te vinden naar gemeentes. Alleen de dagbesteding die de gemeentes hebben ingekocht is gericht op zorg. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn gebaat bij arbeidsmatige dagbesteding en niet bij zorgdagbesteding. Werksaam is betaald voor deze groep.

Risico: geen juiste producten bij de gemeente ingekocht, geen capaciteit om deze mensen op te vangen en vooral: gemeentes krijgen geen extra budget, dit hoort bij het budget van UWV/Werksaam. Naar verwachting volgt er binnen een halfjaar besluitvorming.

Nieuwe aanbestedingen

In 2016 moeten diverse producten opnieuw worden aanbesteed, te weten de Wmo begeleiding, Wmo HH, hulpmiddelen en trapliften. Bij alle nieuwe producten is bekend dat de tarieven hoger zullen uitvallen. Bij HH zal een landelijk minimumtarief worden bepaald door van Rijn. Hulpmiddelen wordt op dit moment onder kostprijs geleverd. Begeleiding is te krap ingekocht zeker met betrekking tot de vervoerscomponent. Gevolgen voor te begrote bedragen uitgaven Wmo voorzieningen.

Aanpassen consultatiebureau

In Drechterland probeert de GGD de gemeente € 25.000 te laten investeren in de verbetering van de akoestiek en klimaat voor het consultatiebureau in Venhuizen. Dit gaat over het jaar 2016. De gemeente is echter nog in gesprek met de GGD of deze kosten door de gemeente of door de GGD moeten worden betaald.

Schoolmaatschappelijk werk (regionaal koplopersproject)

Het koplopersproject is positief geëvalueerd. Madivosa bespreekt dit in 2016. Naar verwachting meer uren investeren, omdat de koplopers meer gebiedsteams moeten bedienen. Hiervoor zal 10% extra gereserveerd moeten worden.

Nieuwkomersvoorziening

De verantwoordelijkheid voor de gemeente is om te zorg te dragen voor voorkomen en bestrijden van taalachterstanden, adequate huisvesting en zo mogelijk evenredige spreiding over de hele regio. Het geven van onderwijs aan de leerplichtige leerlingen is de wettelijke verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Gemeente mogen in samenspraak met schoolbesturen en scholen zelf bepalen wat voor soort voorziening ten behoeve van nieuwkomers ze willen.

Gemeente- en schoolbesturen primair onderwijs in West-Friesland werken vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid aan de totstandkoming van een dekkend netwerk van specifieke onderwijsvoorzieningen voor (leerplichtige kinderen van) vluchtelingen en nieuwkomers. Het doel van deze voorziening is om leerlingen in maximaal één jaar een goede beheersing van het Nederlands te laten behalen zodat een succesvol vervoltraject op een thuis nabij reguliere basisschool mogelijk is.

De scholen in West-Friesland worden in toenemende mate geconfronteerd met zij instromende leerlingen van diverse nationaliteiten. Kinderen die vanuit het buitenland naar Nederland komen, moeten het eerste jaar dat ze in Nederland zijn een zo optimaal mogelijk onderwijstraject doorlopen. Dit is noodzakelijk omdat de nieuwkomers aansluiting moeten vinden bij hun leeftijdsgenoten, zodat zij na een jaar door kunnen stromen naar een passende onderwijsplek in hun thuisnabij.

Een extra punt van aandacht hierbij is dat leerlingen die eind groep 6, 7 of 8 binnenkomen, te vaak uitstromen naar het praktijkonderwijs of het speciaal onderwijs. Aangezien zij nog onvoldoende geprofiteerd hebben van Nederlands onderwijs, voldoen zij niet aan criteria voor een andere onderwijsvorm die wellicht beter bij hun capaciteiten zou passen. Juist voor deze groep leerling is een nieuwkomersvoorziening zeer waardevol.

Scholen hebben al veel creativiteit en inventiviteit getoond om deze leerlingen adequaat te begeleiden en te zorgen dat zij klaar zijn voor het vervolgonderwijs, onder meer door de inzet van vrijwilligers en de Taalcoach NT2. In februari 2013 is de aanpak geëvalueerd met de gemeenten, de taalcoach en de samenwerkingsverbanden. De resultaten waren positief te noemen, echter kon de taalcoach niet in alle gevallen voorzien in de specifieke ondersteuningsbehoefte. Naar aanleiding hiervan is de keuze gemaakt om een nieuwkomersvoorziening op te richten.

In het kader van de taakstelling statushouders ontvangt de gemeente middelen. Voorgesteld wordt om deze kosten ten laste te brengen van deze middelen.

5. Autonome ontwikkelingen

5.1 Algemeen

Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen waarin geen keuzevrijheid is. Er is voor gekozen deze mutaties reeds financieel door te rekenen. Zie de tabellen in Hoofdstuk 1 Inleiding.

5.2 Mutaties autonome ontwikkelingen

Onder de tabel vindt u per mutatie een toelichting.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Programma 1 Bestuurlijke Organisatie					
<u>Bestuursorganen</u>					
Up-to-date archief	-22.000				
Loonkosten bestuur/griffie	-20.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000
<u>Burgerzaken</u>					
Referendum en verkiezingen	-25.000	10.000	-30.000	-60.000	
Programma 3 Openbare ruimte en verkeer					
<u>Riolering</u>					
Energiebelasting HVC	-45.000				
Onttrekking voorziening Riolering	45.000				
Programma 4 Ruimtelijke en economische ontwikkeling					
<u>Ruimtelijke ontwikkeling</u>					
Omgevingswet	-10.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Actualiseren Woonvisie		-13.000			
<u>Grondexploitatie</u>					
Reigersborg Zuid-V	-15.000				
Kerkbuurt-Wijdenes	-15.000				
Programma 6 Sociaal Domein					
<u>Gezondheidszorg</u>					
Begrotingstekort GGD HN	-35.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Programma 7 Welzijn, sport en cultuur					
<u>Sociaal en cultureel welzijn</u>					
Huuropbrengsten Gezondheidscentrum	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
<u>Sport</u>					
Vervanging klimramen sportzaal De Brug		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Subsidie onderhoud zwembad het Hemmerven	-1.000	-4.000	-1.000	-11.000	-13.000
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen					
<u>Algemene uitkering</u>					
Decembercirculaire	48.000	53.000	54.000	55.000	383.000
<u>Lokale heffingen</u>					
Indexatie OZB en overige belastingen		25.000	25.000	25.000	25.000

<u>Algemene baten en lasten</u>					
Prijs en looninflatie subsidies		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Prijs en looninflatie GR'en		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
<u>Financiering</u>					
Rente grondexploitaties	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000
Rentevoordeel kapitaallasten	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
<u>Kostenplaats SED</u>					
Bijdrage SED	-217.000	-475.000	-303.000	-303.000	-303.000
Vervallen bezuinigingstaakst. SED		-170.000			
<hr/>					
Saldo mutaties	-452.000	-850.000	-531.000	-570.000	-184.000
	nadelig	nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting mutaties

Programma 1 Bestuurlijke organisatie en publieke dienstverlening

Up-to-date archief (2016 € 22.000 nadeel)

Een goed archiefbestand (analoog/digitaal) is in staat de organisatie te ondersteunen bij de uitvoer van hun dagelijkse werkzaamheden. Tevens wordt een archief, dat op orde is als voorwaarde gezien bij de implementatie van het digitaal en zaakgericht werken, wat op zich weer bijdraagt aan het bereiken van een open en transparante overheid en een verhoging van de dienstverlening aan de burgers. In het verleden is door de raad extra budget beschikbaar gesteld voor het bewerken en overdragen van de te bewaren archieven tot 2006 naar het Westfries Archief. Hierbij is toen hard gewerkt om alle achterstanden die er in de archivering waren weg te werken.

Om verschillende redenen, waaronder de aanloop naar de SED organisatie en diverse verhuisbewegingen, is er opnieuw achterstand ontstaan in de registratie, opschoning en ontsluiting van diverse fysieke archiefbestanden. Het is noodzakelijk dat deze achterstanden zo snel mogelijk worden ingelopen, aangezien de organisatie deze informatie voor de uitvoering van haar taken wel nodig heeft. Het op orde brengen en houden van het archief is een wettelijke verplichting.

Er is een projectplan opgezet om zo snel mogelijk de betreffende archiefbestanden weer op orde te hebben en te houden. Hiervoor is eenmalig een extra budget noodzakelijk van € 22.000.

Naast de achterstanden, wordt er regionaal gewerkt aan een blauwdruk voor een regionaal e-depot (een digitale archiefbewaarplaats).

Bijstelling loonkosten Bestuur en Griffie 2016 en indexatie lonen 2017 e.v. (2016 € 20.000 en 2017 e.v. € 31.000 nadeel)

Als gevolg van de CAO ontwikkelingen dienen de loonkosten van het bestuur en de griffie voor 2016 structureel te worden bijgesteld. Voor 2017 e.v. zijn de lonen geïndexeerd.

Referendum en verkiezingen (€ 2016 € 25.000, 2017 € 10.000 voordeel, 2018 € 30.000 en 2019 € 60.000 nadeel)

Op woensdag 6 april 2016 heeft het raadgevend referendum plaatsgevonden over de wet tot goedkeuring van de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne. In de begroting 2016 waren de kosten van dit referendum nog niet opgenomen. Via de algemene uitkering heeft een compensatie plaatsgevonden voor deze kosten.

In 2018 vinden er gemeenteraadsverkiezingen plaats en in 2019 Provinciale statenverkiezingen, gecombineerd met Waterschapsverkiezingen en later dat jaar nog een Europees Parlementsverkiezing. Gezien de hoeveelheid verkiezingen in 2019 wordt er voor dat jaar om het dubbele bedrag gevraagd. Voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 is reeds budget geraamd, maar dit kan met € 10.000 naar beneden bijgesteld worden.

Programma 3 Openbare ruimte en verkeer

Energiebelasting (2016 € 45.000 budgettair neutraal)

Op 15 juni 2015 heeft de bijeenkomst 'Naheffing Energiebelasting door Belastingdienst' bij HVC plaatsgevonden. Uit een inventarisatie is gebleken dat het bedrag aan verschuldigde Energiebelasting door onjuiste clustering van pompen en gemalen het voorgestelde schikkingsbedrag zal overschrijden. Op basis van deze resultaten heeft HVC besloten om met de Belastingdienst in gesprek te gaan over acceptatie van het schikkingsvoorstel dat de Belastingdienst aan HVC heeft gedaan. De verwachting is dat HVC op korte termijn een naheffing van € 1.060.000 van de fiscus zal ontvangen. HVC zal dit bedrag naar rato van het aandeel doorleggen aan de (voormalig) klanten van HVC die een onjuiste opgave van de Energiebelastingclustering voor pompen en gemalen hebben gedaan. Drechterland heeft € 45.000 te weinig Energiebelasting betaald. Dit bedrag moet in 2016 betaald worden. Deze mutatie heeft geen financiële consequenties, want het saldo op het product riolering wordt verrekend met de voorziening riolering.

Programma 4 Ruimtelijke en economische ontwikkeling

Omgevingswet (2016 € 10.000 en 2017 t/m 2020 € 30.000 nadeel)

De vastgestelde Omgevingswet zal met ingang van 2018 worden ingevoerd. Deze wet vergt de nodige aanpassing van zowel bestuurlijke als ambtelijke inzet. Waar mogelijk zal regionaal opgetrokken worden bij de invoering. Voor de invoering van de Omgevingswet zal vanaf 2016 budget nodig zijn. Uit dit budget worden onder andere bekostigd: opleiding, onderzoek, inhuur externe expertise begeleiding veranderprocessen etc. In dit budget is géén rekening gehouden met eventuele kosten voor ICT aanpassingen. Hiervoor zal apart budget worden aangevraagd in een later stadium.

Voor 2016 wordt een bedrag van € 10.000 geraamd als zijnde initiële kosten. Voor de jaren 2017 t/m 2020 wordt € 30.000 geraamd, omdat in die jaren de feitelijke veranderingen worden uitgevoerd.

Actualiseren Woonvisie (2017 € 13.000 nadeel)

Begin 2016 is de aanbeveling Impuls sociale woningbouw opgeleverd. Voor het kunnen maken van zogeheten 'prestatie-afspraken' met woningcorporaties is het hebben van een adequate Woonvisie een vereiste. Medio 2016 wordt de Regionale woonvisie opgeleverd alsook de Provinciale ruimtelijke verordening gewijzigd. Voor de motivering van (sociale) woningbouwprojecten is een zogeheten 'ladder'-onderbouwing nodig.

Ingeschat wordt dat door bovenstaande (snelle) ontwikkelingen de huidige Woonvisie op onderdelen achterhaald is en geactualiseerd moet worden. Het is een complex werkveld waarbij veel partijen actief zijn. Afzonderlijke aspecten binnen de volkshuisvesting dienen dan ook in zijn totaliteit, gemeentebreed op elkaar afgestemd te worden. Voor het maken van de juiste keuzes is een actuele visie op de volkshuisvesting onontbeerlijk. Niet alleen voor het initiëren van woningbouwplannen maar ook voor het onderbouwen van de noodzaak voor die plannen ('Ladder').

Reigersborg-Zuid V - toets duurzame stedelijke ontwikkeling (2016 € 15.000 nadeel)

Het laatste uitwerkingsgebied van de structuurvisie Reigersborg stuit op bezwaren van de provincie. Al sinds 2012 is de gemeente bezig dit plan om te zetten in een plan waarbij concreet woningen gebouwd kunnen worden. Nu blijkt dat voordat de feitelijke voorbereidingen voor een bestemmingsplan, compleet met exploitatieopzet, worden opgezet, dat een complete toets voor de ladder voor duurzame stedelijke ontwikkeling moet worden uitgevoerd. De kosten kunnen worden aangemerkt als voorbereidingskosten, maar omdat er nog geen bestemmingsplan kan worden voorbereid, vragen wij een krediet van € 15.000. Als het bestemmingsplan kan worden voorbereid zullen wij u een voorbereidingskrediet vragen in het kader van de GREX.

Kerkbuurt Wijdenes - toets duurzame stedelijke ontwikkeling (2016 € 15.000 nadeel)

In Wijdenes heeft de gemeente in het verleden (2008) een perceel grond aan de Kerkbuurt aangekocht om een beperkte uitbreiding van het woongebied uit te kunnen voeren. Tot op heden zijn wij in discussie met de provincie om dit perceel ook daadwerkelijk in exploitatie te kunnen nemen. Net als bij Reigersborg Zuid V moet ook voor dit plan een complete toets in het kader van de Duurzame Stedelijke Ontwikkeling worden uitgevoerd. Ook voor dit plan worden de kosten daarvan op € 15.000 geraamd. Als het bestemmingsplan, inclusief exploitatieopzet, in de GREX kan worden opgesteld, zullen wij u in dat kader een voorbereidingskrediet vragen.

Programma 6 Sociaal Domein

Begrotingstekort GGD HN (2016 € 35.000, 2017 e.v. € 7.000 nadeel)

De GGD kampt met een begrotingstekort. Om het begrotingstekort te financieren worden aanvullende financiën aan alle deelnemende gemeenten gevraagd voor de GGD HN. Voor 2016 is de aanvullende bijdrage € 1,79 per inwoner (totaal € 35.000). Voor 2017 e.v. bedraagt de extra structurele bijdrage € 0,36 per inwoner (totaal € 7.000). Indexatie wordt meegenomen in de ontwerpbegroting van 2017. Deze wordt vastgesteld in het AB op 13 juli 2016.

Verlagen subsidieplafond WMO subsidies (2016 e.v. € 38.000 budgettair neutraal)

De diensten van De Baanbreker worden met ingang van 2016 niet meer gesubsidieerd, maar ingekocht. Hierdoor kan het subsidieplafond WMO subsidies met € 38.000 worden verlaagd.

Programma 7 Welzijn, sport en cultuur

Huuropbrengsten Gezondheidscentrum (2016 e.v. € 20.000 voordeel)

Betreft actualisatie van de huuropbrengsten Gezondheidscentrum. In de raming is geen rekening gehouden met indexatie van de huur en te betalen servicekosten.

Vervanging klimramen sportzaal De Brug (2017 e.v. € 3.000 nadeel)

De oude klimramen zijn afgekeurd en worden in 2016 vervangen door elektrische klimramen. Er wordt een krediet gevraagd van € 30.000. De kapitaallasten hiervan bedragen vanaf 2017 € 3.000.

Meerjareninvesteringsbedragen zwembad Het Hemmerven (2016 € 1.000, 2017 € 4.000, 2018 € 1.000, 2019 € 11.000 en 2020 € 13.000)

Jaarlijks wordt een bedrag gereserveerd voor investeringen in zwembad 't Hemmerven. Deze investeringsbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd. Op grond van de door het bestuur van stichting 't Hemmerven ingediende meerjaren investeringsbegroting zijn de komende jaren de volgende bedragen voor vervangingsinvesteringen noodzakelijk. Deze bedragen worden jaarlijks als zijnde onderhoudssubsidie aan de stichting 't Hemmerven overgemaakt. De mutaties in de jaren 2016 en 2017 betreffen een bijstelling van het reeds opgenomen budget.

Investeringsbedragen:

2016: € 16.000

2017: € 14.000

2018: € 13.000

2019: € 11.000

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Algemene uitkering december circulaire 2015 (2016 €48.000, 2017 € 53.000, 2018 € 54.000, 2019 € 55.000 en 2020 € 383.000 voordeel)

Afgelopen december is de decembercirculaire ontvangen. De circulaire van het Ministerie van binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geven informatie over de opbouw en verdeling van de algemene uitkering. Normaal gesproken zijn er twee circulaire's, in mei/juni en september.

De decembercirculaire is geen bijstelmoment voor het accres. Het karakter van de circulaire is vooral het afwikkelen van de laatste zaken van het uitkeringsjaar 2014. Daarnaast wordt informatie verschaft over de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Daar waar een doorwerking plaatsvindt naar het uitkeringsjaar 2016 hebben wij die verwerkt.

Het meerjarig voordeel van de algemene uitkering is voornamelijk ingegeven vanuit een bijstelling van de hoeveelheden die aan de opbouw van de algemene uitkering ten grondslag liggen. Het jaar 2020 geeft een forse stijging omdat het jaar 2020 en het bijbehorende accres nog gebaseerd waren op 2019. Nu het accres van 2020 is toegepast vloeit hier een aanzienlijk voordeel uit. Of het accres van 2020 zoals die nu bepaald is ook reëel is zal blijken bij de mei-circulaire 2016.

Indexatie OZB en overige belastingen (2017 e.v. € 25.000 voordeel)

Voor de onroerendezaakbelastingen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de tarieven in ieder geval stijgen met het inflatiepercentage van 0,9 %. Daarnaast zal bij de bepaling van het tarief rekening worden gehouden met de totale waardeontwikkeling van het onroerend goed binnen de gemeente. Het percentage van 0,9 % is ook van toepassing op de overige belastingen

Prijs- en looninflatie subsidies (2017 e.v. € 15.000 nadeel)

In de uitgangspunten van de begroting 2017 is opgenomen dat de subsidies, behalve de waarderingssubsidies, worden geïndexeerd. De lonen met 0,4 % en de prijzen met 0,9 %. Dit levert voor 2017 een verhoging van subsidieplafonds op van in totaal € 15.000.

Indexering gemeenschappelijke regelingen (2017 e.v. € 50.000 nadeel)

In de uitgangspunten van de begroting 2017 is opgenomen dat voor de indexering van de gemeenschappelijke regelingen aansluiting wordt gezocht bij de bestaande afspraken die zijn gemaakt met betrekking tot de loon- en prijsindexering. Voor de lonen is deze bepaald op 2,2 % en voor de prijsontwikkeling op 1,3 %. De toepassing van de indexering heeft gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage (€ 50.000 nadeel).

Rente grondexploitaties (2016 e.v. 240.000 nadeel)

In 2016 heeft er een herziening van de verslagregels van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) plaatsgevonden met betrekking tot de grondexploitaties. Met ingang van 2016 mag de rente die wordt toegerekend aan de grondexploitaties niet meer gebaseerd zijn op de rekenrente zoals de gemeente Drechterland die hanteert (3,5 %). Slechts de werkelijke rente mag nog aan de grondexploitaties worden toegerekend. Bij weinig tot geen leningen en laagrentende leningen betekent dit een aanzienlijk effect op de exploitatie van de gemeentelijke begroting. De bij de grondexploitaties in rekening gebrachte rente wordt namelijk als opbrengst verantwoord binnen het programma algemene dekkingsmiddelen. Het nadeel wordt ingeschat op € 240.000.

Rentevoordeel kapitaallasten (2016 e.v. € 80.000 voordeel)

De raming van de rentekosten in de begroting 2016 en verder is naar nu blijkt structureel te hoog ingeschat.

Hogere bijdrage gemeenschappelijke regeling SED (2016 € 217.000, 2017 € 475.000, 2018 e.v. € 303.000)

De bijdrage wordt verhoogd als gevolg van cao-wijzigingen. Het jaar 2017 wijkt incidenteel af in verband met een wettelijke wijziging welke inhoudt dat het opgebouwde vakantiegeld met ingang van 2017 in hetzelfde jaar als waarin het is opgebouwd uitbetaald moet worden (en dus niet in de maand mei van het volgende jaar. Het gevolg hiervan is dat er éénmalig een bedrag eerder moet worden uitbetaald.

De concept begroting SED 2017 en het voorstel tot wijziging van de begroting SED 2016 is inmiddels naar de raad gezonden voor een zienswijze.

Vervallen bezuinigingstaakstelling SED (2017 € 170.000 nadeel)

Bij de begrotingsbehandeling 2016 van de gemeente Drechterland is een aanvullende bezuiniging van € 250.000 opgelegd die gerealiseerd moest worden vanuit de SED begroting. Een bezuiniging op de SED begroting die de gemeente Drechterland € 250.000 oplevert betekent op basis van de verdeelsleutel een bezuiniging van ruim € 800.000. Hiervan is in 2016 een gedeelte gerealiseerd. Er resteert in 2017 e.v. een taakstelling van € 170.000. In de Kaderbrief 2017 van de SED is aangegeven in de concept begroting 2017 geen aanvullende bezuinigingstaakstelling op te nemen. Dit betekent voor Drechterland dat de taakstelling niet gerealiseerd wordt.

Het college stemt ermee in dat er in de concept begroting 2017 geen aanvullende taakstelling is opgenomen en wil daarmee de SED organisatie de ruimte geven om verder te werken aan de opbouw. Wel wil het college, zoals ook wordt voorgesteld, na de algehele evaluatie (de 1-meting) in 2017 met de SED van gedachten wisselen over de mogelijkheden en noodzaak om alsnog eventuele ombuigingen te realiseren. Het college komt hiervoor met een advies bij de aanbidding van de uitkomsten van de evaluatie van de SED organisatie.

6. Nieuw beleid

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de mutaties opgenomen welke nieuw beleid betreffen. Het doorvoeren van deze mutaties is een keuze. In paragraaf 6.2 vindt u de mutaties waarvan het college vindt dat deze ten uitvoer dienen te worden gebracht. In paragraaf 6.3 vindt u de mutaties nieuw beleid waaraan, mede gelet op de structurele begrotingsruimte, voorsnog geen uitvoering is gegeven.

6.2 Nieuw beleid - doorgevoerd

Het college heeft diverse mutaties nieuw beleid doorgevoerd. Enerzijds ingegeven vanuit de wens van uw raad, anderzijds vanuit de wens van het college.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Programma 2 Openbare orde en veiligheid					
Handhaving (APV en evenementen)		-50.000	-50.000	-80.000	-80.000
Programma 4 Ruimtelijke en economische ontwikkeling					
<u>Ruimtelijke ontwikkeling</u>					
Verkeersonderzoek	-20.000				
Dekking reserve Verkeersinfrastructuur	20.000				
<u>Economische Zaken</u>					
Toegankelijkheid openbare gebouwen	-5.000				
Budget inzet toeristenbelasting	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Programma 7 Welzijn, sport en cultuur					
<u>Sport</u>					
Combinatiefuncties		-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
<u>Natuur en openluchtrecreatie</u>					
Extra budget opwaardering haven Wijdenes	-35.000				
Dekking Algemene reserve	35.000				
Programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
<u>Lokale heffingen</u>					
Actualisatie raming toeristenbelasting	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Saldo mutaties	-5.000	-91.000	-91.000	-121.000	-121.000
	nadelig	nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting mutaties

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Handhaving (2017 en 2018 € 50.000, 2019 e.v. € 80.000 nadeel)

Vanuit wetgeving maar ook vanuit de samenleving komt steeds vaker de vraag om toezicht. Denk hierbij aan toezicht in de openbare ruimte en ruimtelijke ordening (VTH taken). Binnen de APV en bij evenementen is het van belang om de afgegeven vergunningen ook daadwerkelijk te controleren.

In het onlangs door de raad vastgestelde Lokaal Integraal Veiligheidsplan staat de volgende tekst opgenomen: 'onze inwoners kunnen de komende jaren rekenen op een gemeente die blijft investeren in veiligheid en samen met haar partners werkt aan een veilige woon- en werkomgeving'. Tevens is

opgenomen dat er duidelijkheid moet zijn over de spelregels en vergunningverlening rond evenementen. Ook is het terugdringen van diverse vormen van overlast een belangrijk punt in het Veiligheidsplan. Om dit alles waar te kunnen maken zal er daadwerkelijk geïnvesteerd moeten worden in toezicht op evenementen en op straat (APV-handhaving). Op dit moment is er een gat in de veiligheidsketen/handavingencyclus. Nu eisen we bijvoorbeeld zaken in de vergunning, maar controleren daar niet of nauwelijks op. De politie kan dit soort zaken niet voor ons oppakken en zullen wij zelf moeten organiseren. Om dit gat op te vullen is het gevraagde bedrag nodig. Datzelfde geldt voor toezicht in de openbare ruimte, waar het gaat om kleine en grote ergernissen en overlast: Het organiseren van toezicht en dan met name de wijze waarop is één, de handhaving en dan met name het juridische gedeelte in de backoffice is twee. Dit dient wel georganiseerd te worden binnen de SED, zowel formatie technisch (fte's) als functioneel (binnen welke afdeling/centraal) gezien.

Het gevraagde structurele budget van € 80.000 wordt ingezet om controles uit te voeren en toezicht uit te oefenen op exploitatievergunningen, evenementenvergunning en APV. Met dit geld wordt gewaarborgd dat er zowel een toezichthouder buiten is, als de juridische afhandeling binnen.

Dit kun je niet los van elkaar zien, want als er zaken worden gecontroleerd heeft dat een (juridisch) vervolg nodig. Voor de jaren 2017 en 2018 kan beschikt worden over een gedeelte van het incidentele budget wat bij de begroting 2016 voor drie jaar beschikbaar gesteld is voor professionalisering van de handhaving.

Na vaststelling van deze kadernota wordt de wijze waarop het toezicht vormgegeven zal worden nader uitgewerkt. Deze uitwerking kan de raad bij de begroting eind dit jaar tegemoet zien, waarbij dan definitief kan worden besloten om het budget vanaf 2017 daadwerkelijk beschikbaar te stellen. Ook het handhavingplan voor volgend jaar verschijnt rond die tijd, waarin prioriteiten voor de handhaving worden vastgesteld.

Programma 4 Ruimtelijke- en economische ontwikkeling

Reigersborg - verkeersonderzoek (€ 20.000 budgettair neutraal)

Bij de ontwikkeling van de Reigersborgplannen is o.a. de ontsluiting van het westelijk deel van Hoogkarspel punt van aandacht geweest. In de Samenwerkingsovereenkomst met Zeeman is bepaald dat de projectontwikkelaar bijdraagt in de verkeersinfrastructuur ter verbetering van de ontsluiting van dit deel van het dorp Hoogkarspel. Zeeman betaalt een bedrag per m2 uit te geven grond, welk bedrag in de reserve Verkeersinfrastructuur wordt gestort. Inmiddels zijn de Reigersborgplannen voor een groot deel gerealiseerd en is verbetering van de infrastructuur op de agenda gezet. Het laten uitvoeren van een verkeersonderzoek is hiervoor nodig. De kosten hiervan zijn ca. € 20.000 exclusief btw. Als dekking kan de reserve 'verkeersinfrastructuur' worden gebruikt waarin de bijdragen van Zeeman zijn gestort. Over de resultaten van het onderzoek en het verdere vervolg hierop houden wij u op de hoogte.

Toegankelijkheid openbare ruimten en gebouwen (2016 € 5.000 nadeel)

Met de motie van 22 februari heeft u ons opgedragen de toegankelijkheid van openbare gebouwen en openbare ruimten te toetsen en u hier vervolgens over te informeren. De kosten van het keuren en het doen van de aanpassingen om gebouwen en openbare ruimten toegankelijk te maken kunnen hoog oplopen. In 2016 willen we met die rede starten met het keuren van 2 openbare gebouwen en gebieden daaromheen, kosten € 5.000. Met de uitkomsten van de keuringen willen we met u in gesprek over de vervolgstappen.

Budget inzet toeristenbelasting (2016 e.v. € 6.000 budgettair neutraal)

De raming opbrengst toeristenbelasting wordt bijgesteld van € 13.000 van € 19.000 (zie mutatie programma 8). De opbrengst toeristenbelasting dient ingezet te worden voor toeristische activiteiten. Derhalve kan dit budget ook met € 6.000 verhoogd worden.

Vanuit het budget opbrengst toeristenbelasting wordt de regionale Destination Marketing Organisatie (DMO) betaald. Het totale budget wordt ingezet om te voldoen aan de regionale afspraken voor de DMO, voor netwerkvorming toeristisch beleidsplan, en voor de inzet van de lokale waterweken Drechterland. Deze activiteiten zijn nodig om te voldoen aan de regionale afspraken en de uitvoering van het toeristisch beleidsplan Drechterland.

Programma 6 Sociaal domein

Verhogen subsidieplafond schoolmaatschappelijk werk met 8 uur (2017 e.v. € 25.000 budgettair neutraal)

Van belang bij het uitvoeren van jeugdhulp is het vroegtijdig signaleren van problemen en het aanbieden van passende zorg (liefst lokaal). Een belangrijke partner in het lokale veld is het algemeen (AMW) en school maatschappelijk werk (SMW). Het SMW heeft 4 uur per week. Met deze uren kan de SMW-er op afroep ingezet worden bij besprekingen van de zorgteams van de basisscholen. Dit is niet voldoende om op een goede manier de verbinding te leggen tussen onderwijs en jeugdhulp. Het is om die reden wenselijk het aantal uur SMW met 8 uur uit te breiden. De kosten voor een functie SMW van 12 uur per week worden geraamd op ongeveer € 33.000 per jaar. De kosten van de uitbreiding komen ten laste van de integratie-uitkering Sociaal Domein. Wel dient het subsidieplafond met € 25.000 verhoogd te worden. Financiële consequenties zijn budgettair neutraal.

Verhogen bijdrage Stichting AMW voor preventieve activiteiten (2016 e.v. € 30.000 budgettair neutraal)

Het AMW komt in haar formatie aan aantal dagdelen tekort om adequaat invulling te geven aan haar taken in de sfeer van kortdurende en meestal preventieve hulpverlening. De kans bestaat dat zij daardoor te weinig en te laat ondersteuning kan bieden die bij dit soort hulpvragen essentieel is. Door te laat of onvoldoende ondersteuning is de kans groot dat daardoor op termijn zwaardere en duurdere hulpverlening moet worden ingezet via de Wmo of team inzet. Wij hebben dan ook besloten om jaarlijks een extra bijdrage aan de stichting AMW Drechterland te verlenen van € 30.000. De kosten worden gedekt binnen het Sociaal Domein.

Programma 7 Welzijn, sport en cultuur

Combinatiefuncties (2017 e.v. € 41.000 nadeel)

De combinatiefuncties spelen een belangrijke rol in de onderdelen: Sport in het bewegingsonderwijs, sportstimulering en fitness voor senioren. Voor het inzetten van de combinatiefuncties was tot en met 2016 extra geld geraamd. Vanaf 2017 is deze extra bijdrage niet geraamd. Om de activiteiten op de huidige manier voort te zetten is structureel een bedrag van € 41.000 nodig.

Extra budget opwaardering haven Wijdenes (2016 € 35.000 budgettair neutraal)

Voor een officiële zwemlocatie zijn wettelijke vereisten, waaronder het opstellen van een zwemprofiel. Binnen het Recreatieschap Westfriesland is afgesproken dat Drechterland het haventerrein in Wijdenes opwaardeert en dat het schap de haven blijft onderhouden. Vorig jaar heeft uw raad budget beschikbaar gesteld voor de opwaardering van het recreatieterrein haven Wijdenes. Concreet wordt er een parkeerplaats, boothelling, toilet en een standplaats voor een mobiele horecavoorziening aangelegd. De ambitie is ook om het zwemstrand 'officieel' te maken. Er wordt nu gezwommen maar het is wettelijk geen zwemlocatie, er zijn ook geen voorzieningen voor de veiligheid van de zwemmers (er o.a. liggen stenen in het water en belijning voor veilig zwemgedeelte ontbreekt). In de raming is er geen budget geraamd voor het vooronderzoek (zwemwaterprofiel) naar zwemwaterkwaliteit en de inrichting van de veiligheid van de zwemlocatie. Dit omdat we dit in eerste instantie wilde meenemen in het totale project voor ontwikkeling van meer zwemwaterlocaties. Dit laats genoemde project stond gepland voor 2016 maar heeft vertraging opgelopen en komt in 2017 aan de orde. Aangezien we in 2016 aan de slag gaan in Wijdenes lijkt het het meest verstandig de inrichting van de zwemvoorzieningen mee te nemen in het totale werk van opwaardering. Tegelijkertijd willen we nu eenmalig de aanwezige zandvang voor de haven leeg laten halen. Deze zandvang is nu vol, wanneer we deze leeg laten halen zorgt dit ervoor dat het dichtslibben van de haven minder snel optreedt doordat het zand deels in de zandvang terecht komt i.p.v. in de havenmond. Het meenemen van de bovengenoemde werkzaamheden in het totale werk voor opwaardering van de haven is voordeliger dan de werkzaamheden los van elkaar uit te voeren. We hebben deze werkzaamheden echter nog niet opgenomen in de oorspronkelijke budgetraming, er is daarom extra budget nodig van € 35.000. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de Algemene reserve.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Bijstelling raming toeristenbelasting (2016 e.v. € 6.000 budgettair neutraal)

De raming bijstellen van € 13.000 naar € 19.000. Zie ook de mutatie bij programma 4.

6.3 Nieuw beleid - niet doorgevoerd

Onderstaande aangedragen mutaties nieuw beleid zijn niet doorgevoerd. Mocht u zelf nieuwe beleidsvoorstellen willen indienen of u wilt dat aan onderstaande voorstellen uitvoering moet worden gegeven, dan verwachten wij dat u voor aanvullende dekking zorgt.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Programma 1 Bestuurlijke Organisatie					
<u>Publieke dienstverlening</u>					
Thuisbezorging reisdocumenten		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Programma 3 Openbare ruimte en verkeer					
<u>Waterbeheer</u>					
Beschoeiingen	-28.000	-28.000	-86.000	-61.000	-61.000
Waterplan Drechterland	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Programma 6 Sociaal Domein					
Lokaal JAD	-8.000	-8.000			
Maatwerk GGD		-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Programma 7 Welzijn, sport en cultuur					
<u>Sociaal Cultureel Welzijn</u>					
Onderhoud en reparatie kunst in de openbare ruimte		-9.000	-8.000	-8.000	-12.000
Ongedaan maken bezuiniging openbaar bibliotheekwerk		-60.000			
Ontwikkeling Westfries cultureel netwerk	-6.000				
Budget begeleiding Westfries Cultureel netwerk	-4.000				
<u>Sport</u>					
Sportmaterialen binnensportaccommodaties		-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Saldo mutaties	-71.000	-144.000	-133.000	-108.000	-112.000
	nadelig	nadelig	nadelig	nadelig	nadelig

Toelichting mutaties

Programma 1 Bestuurlijke, organisatie en publieke dienstverlening

Thuisbezorging reisdocumenten (2017 e.v. € 3.000 nadeel)

Om onze dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren willen we starten met het thuisbezorgen van reisdocumenten. Het gaat hierbij om een aanvullende dienst. Uit landelijk onderzoek blijkt dat bij het doorberekenen van de kostprijs voor thuisbezorgen de afname hoger is, wanneer men minder hoeft bij te dragen in de kosten. Wij adviseren maximaal € 3,50 te vragen aan onze inwoners bij een standaard thuisbezorging. Wil een inwoner gebruikmaken van extra's bij thuisbezorging, loopt dit niet meer via de gemeente, maar via het bedrijf zelf. De extra kosten zijn daarbij ook voor de inwoner. Een specifiek collegevoorstel volgt.

Programma 3 Openbare ruimte en verkeer

Beschoeiingen (2016 € 28.000, 2017 € 28.000, 2018 € 86.000, 2019 € 61.000 en 2020 € 61.000)

In 2016 zijn de beschoeiingen in de gemeente geïnventariseerd, geïnspecteerd en zijn de objecten in een beheersplan gezet (IAsset). Uit dit beheersplan worden voor de komende jaren diverse onderhoudsmaatregelen gepland. Op diverse plaatsen dient de beschoeiing te worden vervangen dan wel onderdelen te worden vervangen en of talud te worden hersteld.

Waterplan Drechterland (2016 e.v. € 25.000 nadeel)

In het kader van het waterplan Drechterland staan in de periode 2012-2021 diverse maatregelen gepland onder andere de aanleg van vissteigers en een botenhelling. Om hier uitvoering aan te kunnen geven, is het noodzakelijk dat hiervoor de komende jaren budget wordt gereserveerd.

Programma 6 Sociaal Domein

Lokaal JAD (2016 € 8.000 en 2017 € 8.000 nadeel)

Op dit moment wordt een lokaal uitvoeringsplan alcohol en drugs voorbereid, naar aanleiding van de door u aangenomen motie. Voor dit uitvoeringsplan is een werkbudget nodig van € 8.000 in 2016 en 2017.

Maatwerk GGD (2017 e.v. € 4.000 nadeel)

Het maatwerk wordt mogelijk (nog niet besloten) overgeheveld naar de GGD. De kosten bedragen € 4.000 per jaar voor het maatwerk. Het is op dit moment nog onbekend wanneer dit voorstel in het AB wordt behandeld. Doel is om het op te nemen in de begroting voor 2017.

Programma 7 Welzijn, sport en cultuur

Onderhoud en reparatie van kunst in de openbare ruimte (2017 € 9.000, 2018 € 8.000, 2019 € 8.000 en 2020 € 12.000 nadeel)

Wordt uitvloeisel nota cultuurbeleid (raad okt. '16). Het onderhoud voorkomt dure reparaties. Reparaties moeten uitgevoerd worden (in 2016 geconfronteerd met kapotte glazen brugleuningen en omgegooid kunstwerk). Er is onderzoek gedaan door een bureau waaruit blijkt hoeveel dat per jaar kost.

Openbaar bibliotheekwerk (2017 e.v. € 60.000 nadeel)

Ongedaan maken bezuiniging bibliotheekwerk. De raad wordt via een apart raadsvoorstel geïnformeerd over het bibliotheekwerk en de daarmee gepaard gaande veranderingen.

Ontwikkeling Westfries Cultureel Netwerk (2016 € 6.000 nadeel)

Na de zomer, als de raden akkoord gaan, wordt een kwartiermaker aangesteld. Naast subsidie van de provincie, wordt aan de gemeenten geld gevraagd om deze te bekostigen. Kosten: € 40.000, verdeeld over 5 gemeenten, zonder provinciale subsidie; € 30.000 met provinciale subsidie.

Budget begeleiding Westfries Cultureel Netwerk (2016 € 4.000 nadeel)

In januari is de werkgroep WCN gestart die als doel heeft voor de zomer een uitvoeringsplan aan de gemeenteraad voor te leggen. Voor de kosten van begeleiding van de werkgroep is reeds in een collegevoorstel om budget gevraagd: € 4.000. Voor dit bedrag wordt subsidie gevraagd bij de Provincie en het Fonds Cultuurparticipatie.

Sportmaterialen binnensportaccommodaties (2017 e.v. € 7.000 nadeel)

Om de sportmaterialen in de binnensportaccommodaties op gewenst peil te houden, moet het totale vervangingsbudget structureel met € 7.000 worden verhoogd.

7. Subsidieplafond 2016/2017

Tijdens de begrotingsvergadering van 26 oktober 2015 heeft de gemeenteraad de totale subsidieplafonds per werksoort vastgesteld op € 1.500.000. Na deze datum zijn er nog een aantal mutaties geweest.

- Subsidieplafond WMO subsidies (Baanbreker)	€ 38.000 Budget neutraal
- Subsidieplafond Vormings en ontwikkelingswerk (Bibliotheek)	€ 6.000 Voordeel

Op grond van artikel 3, lid 1 van de Algemene Subsidieverordening is het vaststellen van de subsidieplafonds een raadsbevoegdheid. Daarom wordt voorgesteld om de subsidieplafonds op dit moment als volgt vast te stellen.

Werksoort	Totale subsidie
Maatschappelijke dienstverlening	149.000
Ouderenwerk	100.000
Sport- en recreatie	155.000
Jeugd- en jongerenwerk	175.000
Vormings- en ontwikkelingswerk	621.000
Kunst en cultuur	64.000
Instrumentaal en vocaal muziekonderwijs	124.000
Investeringsubsidies	3.000
Lokaal onderwijsbeleid	40.000
WMO subsidies	17.000
Bijzondere activiteiten en éénmalige subsidies	8.000
	<u>1.456.000</u>

In de uitgangspunten van de begroting 2017 is opgenomen dat de subsidies, behalve de waarderingssubsidies, worden geïndexeerd. De lonen met 0,4 % en de prijzen met 0,9 %. Dit levert voor 2017 een verhoging van bovenstaande subsidieplafonds op van in totaal € 15.000.

8. Reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene reserve

De algemene reserve (inclusief risicoreserve) bedraagt per 1 januari 2016 in totaal € 7.385.000. In 2016 zijn ten laste van de Algemene reserve de volgende stortingen en onttrekkingen geraamd:

Mutaties Algemene reserve

	stand 1-1-2016 *	storting	onttrekking	stand 31-12-2016
risicoreserve	2.400.000			
vrij besteedbaar	<u>4.985.000</u>			
	7.385.000			
<i>Stortingen</i>				
Winstnemingen en omslagheffingen		528.000		
<i>Onttrekkingen</i>				
Frictie- en opstartkosten SED			129.000	
Comptabiliteitsbesluit - visie haven Wijdenes			7.000	
Saldo Comptabiliteitsbesluit maart 2016			661.000	
Totaal	<u>7.385.000</u>	528.000	797.000	7.116.000

* betreft de stand per 31 december 2015 conform de concept Jaarstukken 2015

In de raad van maart 2016 is het Comptabiliteitsbesluit vastgesteld. Besloten is de financiële consequenties van € 689.000 te dekken uit de Algemene reserve. Er is geconstateerd, dat er een rekenfout in het Comptabiliteitsbesluit zit. Er dient € 661.000 uit de Algemene reserve onttrokken te worden. Deze mutatie van € 661.000 is reeds verwerkt. Door vaststelling van deze Kadernota wordt deze correctie geautoriseerd.

Voorzoningen

Voorziening Graven (2018 € 6.000 en 2019 € 8.000 budgettair neutraal)

Begin dit jaar is het uitvoeringsplan Graven geactualiseerd en vastgesteld. Op basis van dit uitvoeringsplan dienen de kosten in 2018 die ten laste van de voorziening Graven komen bijgesteld te worden van € 18.000 naar € 12.000 en voor 2019 van € 8.000 naar € 16.000. De financiële consequenties hiervan zijn budgettair neutraal.

Voorziening baggeren (2016 € 28.000 budgettair neutraal)

In 2015 zijn baggerwerkzaamheden voorbereid en aanbesteed. De uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats in 2016. De geraamde onttrekking in 2015 is dan ook niet volledig benut. Er resteerde € 28.000. Via deze mutatie wordt de onttrekking van € 46.000 in 2016 verhoogd tot € 74.000. De financiële consequenties zijn budgettair neutraal.